

POLITIREKORD. I 1980'erne var denne Opel Rekord-model udbredt som patruljevogn. Bilen på billedet nåede at køre 132.631 km, inden den blev skadet og solgt. Foto fra bogen

Biler med blåt blink

I denne tid er det 100 år siden, politiet blev motoriseret. Før det skete, brugte de cykler, trækvogne, taxaer og offentlig transport. Ny bog fortæller historien.

POLITHISTORIE

GORM VØLVER

Politiet har et helt særligt sprog. Følger en patruljevogn efter en bilist, følger de ikke efter en bilist. De eftersætter. En vej omtales konsekvent som *vognbanen*, og når en bilist standses, *bringes køretøjet til standsning*. Selv ældre medborgere er holdt op med at kalde biler for køretøjer. Men politiet fortsætter.

Nu er der så kommet en bog om politiets egne køretøjer. Og den hedder sjovt nok 'Politiets biler', selv om forfatteren Erik Kristoffersen, der har skrevet bogen med hjælp fra journalist Jakob Andresen, er en gammel garvet politirotte, der både har gjort tjeneste i Rigspolitichefens Færdselsafdeling i Roskilde og hos Rigspolitiets Tungvognssektion. Måske er det Jakob Andresen, der har overtalt Erik Kristoffersen til den 'poppede' titel.

Begge forfattere nærer en nørdet og smittende begejstring for politibiler, hvis historie bliver gennemgået detaljeret med tilhørende fotos af blandet kvalitet. Men det gør ikke så meget, for meningen er god nok. Vi får gennemgået stort set alle modeller - lige fra patruljevogne til holændervogne og vandkanoner, og mange af billederne vil uden tvivl vække genkendelsens glæde hos andre nørder, som f.eks. husker den legendariske Citroën HY, der i tidernes morgen blev anvendt som 'salatfad' og hundevogn, og som (i lighed med flere andre af de omtalte politivogne) optræder i adskillige Olsen Banden-film.

Ford, Opel, Volvo, BMW, Peugeot og VW er de mærker, der har været mest benyttet i nyere tid. Men politiet har også kørt i mere eksotiske biler. For eksempel ejede færdselsafdelingen i perioden 1965-75 et ikke oplyst antal Ford Mustang Convertible (cabriolet). Hvad de skulle med så ekstravagante biler, får man dog ingen forklaring på.

En anden usædvanlig politibil var Ford Capri i versionerne 2,8 i og 3,0 S. De blev brugt som civile patruljevogne og havde den gode egenskab, at fartsyndere ikke

IKONISK. Citroëns ikoniske HY-varevogn blev brugt som salatfad og hundevogn. I dag dukker modellen jævnligt op som kaffevogn. Foto fra bogen

CRUISECONTROL. Kan det virkelig passe, at politiet kørte rundt i Ford Mustang? Ja, ifølge bogen blev de brugt i færdselsafdelingen fra 1965 til 1975. Foto fra bogen

fattede mistanke til dem. På minussiden var dog, at Capri'erne var temmelig sidevindsfølsomme og ikke havde den optimale bremseevne. Den sidste Capri blev købt i 1982 og solgt i 1986.

Danmarks første motoriserede politibil blev anskaffet af ordensmagten på Frederiksberg i 1917. En Ford T. 'Patrouille-Vogn' til 5.749,40 kroner. Tidligere havde politiet lejet 'drosker' (taxier), når de skulle frem, og i løbet af 1916 var det sket 962 gange til en samlet pris af 1.443 kroner. Det blev anset for uholdbart i længden og blev starten på politiets indkøb af biler. Københavns Politi fulgte efter i 1918 med en højrestyret 'Hupmobil' med plads til 7 personer. Den blev lejet med chauffør, og der blev oprettet en fast 'automobilvagt' ved Station 1.

Bogen beretter også om tiden, før politiet fik biler, hvor de måtte bevæge sig rundt ved hjælp af eksisterende trans-

portmidler som cykler, tog, sporvogne og hestevogne. Som et godt eksempel på, hvordan forholdene var, bringes denne politirapport:

Aarhus Politistation
Den 4. november 1888

Rapport
Patrouillebetjent No. 29 Mathisen indbragte i Nat kl 12 ½ hertil Politistationen en Mandsperson, som han forklarer henlaa i Spanien (en gade i Aarhus, red.) i en aldeles døddrukken Tilstand. Han indsattes herefter i Detentionslokalet kl. 2 ½.

Til Leje af en Trækvogn til Transport af Hidbragte har Mathiesen haft et Udlæg af 50 øre.

gorm.volver@pol.dk

Jakob Andresen og Erik Kristoffersen: 'Politiets Biler'. 192 sider, 269 kroner, Frydenlund. Er udkommet